

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 33

17. kolovoza 2017.

cijena 200 Ft

FOTO: BERNADETA BLAŽETIN

Dječji kamp Hrvatskoga zavoda „Stipan Blažetin”

14. stranica

Srebrni jubilej

6. stranica

Trojezično shodišće

11. stranica

Potonjsko druženje

12. stranica

Komentar

Odgoj u kampovima

Ove je godine za narodnosne tabore (kampove) odvojeno čak 360 milijuna forinta, piše Mađarska državna novinska agencija MTI. To je golem napredak u odnosu na prijašnje godine, naima država je 2014. godine u te svrhe osigurala deset puta manje potpore. Iznos od 360 milijuna treba podijeliti na 13 priznatih narodnosnih zajednica, tako bi u prosjeku pojedine narodnosne zajednice za tabore mogle dobiti 27 milijuna forinta potpore, naravno ako je podjednaka aktivnost, odnosno prijava natječaja. Naša hrvatska zajednica iskoristila je tu mogućnost, te dobila potporu od 29 milijuna i 550 tisuća forinta za 31 kamp ukupno. Inače, sve narodnosne zajednice ukupno su dobile potporu za 470 kampova. Među Hrvatima u Mađarskoj ima nekoliko kampova koji već imaju višegodišnju prošlost, a ove se godine broj organizatora povećao, možda sve više naših organizacija prepoznaje važnost odgoja podmlatka zajednice i na taj način. Ljetni kampovi djeci pružaju nezaboravan djelatni odmor, gdje se mogu družiti bezbrižno, opuštenu sa svojim vršnjacima, upoznavati se s novim prijateljima. Ako su te aktivnosti protkane s hrvatskim sadržajima, s posebnim naglaskom na vrijednosti hrvatskoga jezika, kulture, običaja, nasljeđa itd., ako se u tim kampovima u većem dijelu rabi hrvatski jezik, onda je to iznimno ulaganje u odgoj čuvanja nacionalne samobitnosti mladih naraštaja zajednice. Zbog toga se radujem što je ovogodišnja materijalna potpora kampova nadmašila prijašnje godine. Vjerujem da se većina organizatora trudi da u kampu istakne vrijednosti hrvatskoga jezika, kulture, zavičaja, folkloru i drugih bogatstava narodnosne zajednice. Njime sudionici osjećaju zbog čega je dobro pripadati toj zajednici, koje su njezine izvrsnosti, na što i sami mogu biti ponosni. Nažalost, nađu se i takvi kampovi u kojima, osim riječi „hrvatski“ u naslovu, ne čuje se nijedna hrvatska riječ, u kojima ne obraćaju pozornost na hrvatski značaj, nego je glavno da se pod „hrvatskim“ imenom može dobiti materijalna potpora za određene aktivnosti. Trebam priznati da se i u tim kampovima odgajaju mladi naraštaji, ali pitanje je, na što? Možda na etnobiznis, kako izvući materijalnu korist pod imenom „narodnosni“ kamp?

beta

Glasnikov tjedan

nam se vrtjele misli glede vjerskoga života Hrvata u Mađarskoj. I ne samo vjerskoga. Vjera je stvar izbora, pa tako i kod Hrvata u Mađarskoj. Ako se želi govoriti o vjerskom životu Hrvata u Mađarskoj poradi očuvanja hrvatske samobitnosti, onda treba govoriti o vjerskim obredima na hrvatskom jeziku, jer su tek oni u funkciji očuvanja nacionalne svijesti i vjere na materinskom jeziku. Sve ostalo tek je okupljanje vjernika. Nije to ništa drugačije ni s društvom koje je u kapmu, na „hrvatskoj priredbi“, zaposlenicima u hrvatskim institucijama, učenicima u školi, plesačima u plesačnici, posjetiteljima na izložbi, druženom koja kuha, stanovnicima koji slave dan sela ili hrvatski dan, ekipom koja igra nogomet, orkestrom... Ako se obredi okupljanja ne odvijaju na hrvatskom jeziku i u hrvatskoj jezičnoj sredini ako nisu Hrvati većina koja komunicira na hrvatskom jeziku, oni su tek zabava i nisu u funkciji očuvanja hrvatskoga materinskog jezika, a bez jezika nema ni nacionalne samobitnosti, pa niti hrvatskog

identiteta. Znanje jezika preduvjet je stjecanja svih znanja i spoznaja, zdravog i kritičnog promišljenja, koji će dovesti do jasnog i „nekompleksnog“ zastupanja hrvatskih interesa Hrvata u Mađarskoj. Možemo mi biti itekako lijepo obučeni i spremljeni, ali kada ne znamo, niti možemo odgovoriti na osnovno pitanje koje nam se postavlja, postajemo smiješni.

Ako se pak ne molimo na materinskom jeziku, onda nam nisu ni potrebni hrvatski molitvenici, ako nemamo hrvatskih misa, onda smo osuđeni na neimanje vjerske samobitnosti na materinskom jeziku. Crkve su po našim tradicionalnim selima polako prazne, stanovništvo je ostarjelo i naviklo na stare refleksije, ne zamjerati se.

Oni koji su u narodnosnoj „politici“, ne vole sučeljavanja, jer ispadnu loši dečki.

Sjedimo i razgovaramo kako bi trebalo napisati i potpisati pismo i poslati „nadležnima“ s hrvatskim željama i prijedlozima, kako bi pismeno ostavili traga svojim potraživanjima.

Ako ih imamo. I zaključuje se da nema smisla. Već unaprijed i prije nego bi se itko prihvatio javnoga posla koji mu nadaje njegov položaj i uloga koje se prihvatio. Tako će se teško koraknuti naprijed, čekajući da netko drugi, i ne znajući za njih, udovolji tvojim pravima, željama i molbama. Pisati je potrebno, tražiti, jer ako je molba i želja, prijedlog i traženje odbijeno, imaš potvrdu da si bar pokušao i pokušavaš raditi svoj posao. Potvrdu za nadolazeće naraštaje koji će čuvati hrvatsku riječ u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

Tako će se teško koraknuti naprijed, čekajući da netko drugi, i ne znajući za njih, udovolji tvojim pravima, željama i molbama

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija; radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.

Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.

Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Fejsbukovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia

Moramo stvoriti uvjete za povratak iseljenika i njihovu integraciju

Zagreb, 1. srpnja 2017.

U Uredu predsjednice Republike Hrvatske održan je Dan otvorenih vrata za iseljenike i hrvatske manjinske zajednice na kojem je predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović istaknula važnost povezivanja iseljenika s domovinom i stvaranja uvjeta za njihov povratak te punu integraciju u hrvatsko društvo.

„Moramo svim iseljenicima, koji to mogu i žele, omogućiti povezanost s domovinom, stvarati uvjete povratka i pune integracije u hrvatsko društvo. Tim se ciljevima hrvatske političke, znanstvene, kulturne i druge ustanove moraju dinamično prilagođavati, a posebice se u taj proces mnogo dinamičnije mora uključiti naša diplomatska mreža“, kazala je predsjednica Grabar-Kitarović u prigodnom govoru.

Ukazala je na potrebu uklanjanja birokratskih zapreka koje iseljenicima otežavaju stjecanje državljanstva i dobivanje isprava, rješavanje imovinskih pitanja, ulaganja, pokretanja posla te povratak i punu integraciju. Jednako tako, istaknula je potrebu uspostave što boljih zrakoplovnih veza s državama i gradovima u kojima živi veći broj Hrvata.

Posebice važnim naglasila je i uspostavljanje veza s potomcima Hrvata koji su se iselili prije više desetljeća, osobito s mladima i ljudima srednje dobi, te omogućavanje njihovih posjeta Hrvatskoj kroz programe školovanja, studija i učenja hrvatskoga jezika, ali i poslovne programe. Nužnim drži i poticanje osnivanja i rada društava i zaklada za učenje hrvatskoga jezika i kulture u zemljama gdje su Hrvati manjinske zajednice.

„Moramo napokon shvatiti da nam je za narodni i državni opstanak važan svaki naš čovjek, i tomu treba sve podrediti. Ujedno, jednako tako, moramo sve učiniti da Hrvati opstanu i

ostanu u Bosni i Hercegovini kao ravnopravni dionik njezina razvoja i europske razvojne perspektive“, kazala je predsjednica Grabar-Kitarović i istaknula da tom segmentu državne politike treba, zajedno s demografskom obnovom, dati najviši prioritet. Ističući pomoć i ulogu iseljenika tijekom Domovinskog rata i dugu povijest iseljavanja Hrvata, reče činjenica je da je „cijela jedna Hrvatska u svijetu“, iako bolna, predstavlja izazov i poticaj državnoj politici, akademskoj zajednici i hrvatskom društvu da se taj veliki potencijal stavi u funkciju dobrobiti Hrvatske.

„Iako radosna i ponosna zbog ovoga susreta s vama, danas sam pomalo i sjetna jer ovaj događaj ujedno govori o bolnoj sudbini mnogih Hrvata koji su stoljećima životnu sigurnost, sreću, uspjeh, a sve donedavno i slobodu morali tražiti izvan domovine“, kazala je hrvatska Predsjednica. Dodala je da nema ništa prirodnije od toga da Hrvatska, uz Bosnu i Hercegovinu, kao matična država hrvatskoga naroda, izgradnji odnosa sa svojim iseljeništvom povjeri najveću političku važnost.

Pohvalila je golem napor što ga Hrvati diljem svijeta čine kako bi sačuvali nacionalni identitet i povezanost s domovinom kroz znanstvene ustanove, razne folklorne i kulturne udruge i zajednice te zaklade, časopise i novine, ali i ulogu Katoličke Crkve koja je osnivala župe u svim većim zajednicama Hrvata.

Nakon obraćanja predsjednice uslijedio je prigodan kulturno-umjetnički program, u kojem su sudjelovali predstavnici iseljene Hrvatske i hrvatskih manjinskih zajednica, a predsjednica Republike dodijelila je i diplome studentima Ljetne škole hrvatskoga jezika Sveučilišta u Zagrebu.

Izvor: predsjednica.hr

Proračunska (vladina) potpora hrvatskim (narodnosnim) civilnim udrugama

Na prijedlog Narodnosnog odbora za dodjelu potpora, Tajništvo za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa odlučilo je o potpori narodnosnim civilnim udrugama, među njima i onima koje su udovoljile propisanim uvjetima za dobivanje državne potpore u kategoriji «hrvatske civilne udruge». Prestigle natječaje najprije pregleda tijelo u kojem je HDS-ov delegat, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, a potom tijelo u kojem je među devetero članova parlamentarni zastupnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp. Oni prijedlog za dodjelu potpore daju Tajništvu za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa, koje odlučuje..

U kategoriji «proračunska potpora narodnosnim civilnim organizacijama», pod kodom NEMZ-CISZ-17, ovi su hrvatski natjecatelji dobili potporu (potpuni popis svih narodnosnih civilnih udruga koje su dobile potporu u ovoj kategoriji možete pogledati na linku: http://www.emet.gov.hu//_userfiles/felhivasok/NEMZ/nemz_cisz_17.pdf)

Okvirni iznos natječaja: 350 000 000 Ft; mogući traženi iznos: od 300 000 do 5 000 000 Ft.

Najveću potporu od svih hrvatskih civilnih udruga koje su se natjecale dobila je udruga Savez Hrvata u Mađarskoj, naime ona je za djelovanje u 2017. godini dobila potporu od 4 800 000 Ft, zatim Čitaonica mohačkih Šokaca s potporom za djelovanje u iznosu od 2 237 000 Ft, slijedi Kulturna udruga Baranja, s potporom za djelovanje od 2 000 000 Ft;

PEČUH – Udruga baranjskih Hrvata, potpora za uspješno djelovanje: 500 000 Ft;

VRŠENDA – Kulturna i vjerska udruga vršendskih Hrvata Šokaca, za uspješni rad vršendskih Hrvata: 600 000 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga Tanac, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

SAMBOTEL – Udruga sambotelskih Hrvata, potpora za djelovanje: 500 000 Ft;

KERESTUR – Kulturno društvo Kerestur, za «Zajedničke vrijednosti»: 500 000 Ft;

SEGEDIN – Hrvatsko-mađarska kulturna udruga „Andrija Dugonić“, potpora za djelovanje u 2017. godini: 300 000 Ft;

BUDIMPEŠTA – Udruga Hrvatski kulturni centar „Luč“, potpora za djelovanje u 2017. godini: 500 000 Ft;

KUKINJ – Hrvatska kulturna udruga «Ladislav Matušek» za pospešivanje umjetničkih i kulturnih djelatnosti: 1 500 000 Ft;

SAMBOTEL – Kulturna i vjerska udruga sambotelskih Hrvata, potpora za djelovanje: 500 000 Ft;

MOHAČ – Čitaonica mohačkih Šokaca, potpora za djelovanje u 2017. godini: 2 237 000 Ft;

KOLJNOF – Udruga Hrvati – Horvátok, potpora za djelovanje u 2017. godini: 500 000 Ft;

BUDIMPEŠTA – Savez Hrvata u Mađarskoj, potpora za djelovanje u 2017. godini: 4 800 000 Ft;

LUKOVIŠĆE – Udruga za kulturu Podravina, potpora za djelovanje u 2017. godini: 500 000 Ft;

BUDIMPEŠTA – Udruga Hrvatska izvorna skupina, potpora za djelovanje u 2017. godini: 800 000 Ft;

MLINARCI – Udruga za razvijanje društvenih djelatnosti Mlinarci, potpora za podupiranje djelatnosti u svezi s narodnostima: 300 000 Ft;

KANIŽA – Udruga kaniških Hrvata, potpora za djelovanje u 2017. godini: 1 000 000 Ft;

ŠELJIN – Udruga Plesna grupa „Zlatne noge“, potpora za prikazivanje hrvatskih plesova u Mađarskoj: 300 000 Ft;

ŠOPRON – Matica hrvatska Šopron, potpora za djelovanje: 500 000 Ft;

ŠOPRON – Udruga Čakavska katedra, potpora za djelovanje: 300 000 Ft;

SUMARTON – Udruga sumartonskih prijatelja vina, za vinograd i vino, njihovo značenje u njegovanju hrvatskih kulturnih obilježja: 300 000 Ft;

ŠOPRON – Kulturna udruga šopronskih Hrvata, potpora za djelovanje u 2017. godini: 500 000 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga Baranja, potpora za djelovanje: 2 000 000 Ft;

BAJA – Kulturna udruga „Bunjevačka zlatna grana“, potpora za djelovanje: 300 000 Ft;

MARTINCE – Kulturna udruga Martince, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

SALANTA – Kulturna udruga Marica, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

KAPOŠVAR – Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskoga prijateljstva, za izgrađivanje i njegovanje veza s mađarsko-hrvatskim zajednicama i organizacijama: 300 000 Ft;

KOLJNOF – Koljnofska hrvatska udruga, potpora za djelovanje: 1 000 000 Ft;

KOLJNOF – KUME Etno-memorijalni i informacijski centar Zaklada „Za gradišćanske Hrvate“, potpora za djelovanje: 300 000 Ft;

HRVATSKI ŽIDAN – Društvo gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj, potpora za djelovanje u 2017. godini: 1 500 000 Ft;

PEČUH – Kulturna udruga „Vizin“, potpora za djelovanje: 500 000 Ft

Stipan Balatinac

Potrebne nove brze ceste na hrvatsko-mađarskoj dionici

Na mađarsko-hrvatskoj dionici potrebne su nove brze ceste – suglasili su se Péter Szijjártó, mađarski ministar vanjskih gospodarskih i vanjskih poslova, i Miro Kovač, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrvatskoga sabora – objelodanjeno je u priopćenju Ministarstva za vanjsko gospodarstvo i vanjske poslove u Budimpešti. Stoga će i Hrvatska nastojati da se do 2020. ostvari povezivanje autocestom M6. Dogovoreno je to 23. lipnja kada je predsjednika saborskog Odbora za vanjsku politiku primio ministar vanjskih i gospodarskih poslova Péter Szijjártó. Mađarska vlada zajedno s Demokratskom zajednicom Mađara u Hrvatskoj izradila je strategiju gospodarskog razvoja koja bi se mogla ostvariti u okviru podupiranja poduzetništava u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Mađarska je strana pozdravila dvostrani ugovor o dvosmjernom plinovodu. Nadalje usuglašeno je da se što prije izgradi LNG terminal koji bi služio energetske sigurnosti cijele srednje Europe.

Kako saznaje Hrvatski glasnik, Miro Kovač, predsjednik Odbora za vanjsku politiku Hrvatskoga sabora, zajedno sa izaslanstvom spomenutog Odbora, na Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti susreo se i vodio razgovore s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj; glasnogovornikom Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišom Heppom, HDS-ovim predsjednikom Ivanom Guganom i u ime Saveza Hrvata u Mađarskoj s Jozom Solgom. Domaćin je susreta bio veleposlanik Gordan Grlić Radman.

Miru Kovača, predsjednika Odbora za vanjsku politiku Hrvatskoga sabora, zajedno sa izaslanstvom spomenutoga u kojem je bio i zastupnik Mađara u Hrvatskom saboru Róbert Jankovics, primio je uz ministra Szijjártóa predsjednik Mađarskog parlamenta László Kövér i Fideszov predsjednik parlamentarnog Odbora za vanjsku politiku Zsolt Németh.

Razgovorima s Lászlóom Kövérom pribivao je i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp. Razgovaralo se o mogućnostima daljnjeg jačanja veza dvaju parlamenata te o skorom posjetu predsjednika Hrvatskoga sa-

Miru Kovača, zajedno s izaslanstvom, primio je predsjednik Mađarskog parlamenta László Kövér.

bora Mađarskoj. Bilo je riječi i o parlamentarnom zastupstvu nacionalnih manjina u Mađarskoj te o višegradskoj četvorci i mogućoj suradnji Hrvatske s grupacijom zemalja V4.

Hrvatsko je izaslanstvo primio Fideszov

predsjednik parlamentarnog Odbora za vanjsku politiku Zsolt Németh, te je nakon susreta izjavio da je radostan jer su ponovno u zamahu dvostrani odnosi Hrvatske i Mađarske. Napomenuo je da su mnogi projekti na pomolu, istučući polje energetike i infrastrukture.

„Povezuju nas i manjine koje žive u dvjema državama“, kazao je Zsolt Németh, a prenosi tjednik Mađara u Hrvatskoj Új Magyar Képes Újság. Među projektima izdvojio je dva koja su pri završetku: izgradnja pečuškoga Hrvatskog kazališta i Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Osijeku.

Miro Kovač zahvalio je na gostoprimstvu naglašujući da uskoro očekuju posjet Zsolta Németha Hrvatskoj te kako bi bilo korisno za obadrije strane kada bi se sastajali godišnje dvaput: jedanput u Mađarskoj, drugi put u Hrvatskoj.

Branka Pavić Blažetin / MCC

Na večeri u prijateljskom okruženju

„K njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.“

Proslavljen srebrni jubilej santovačkog župnika

U nedjelju, 16. srpnja, u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije, i na mađarskoj i na hrvatskoj misi, proslavljen je srebrni svećenički jubilej santovačkog župnika, prečasnog Imrea Polyáka, biskupskog vikara za narodnosti i nadbiskupskog savjetnika, koji je za svećenika zaređen u srpnju 1992. godine u Kalači. Bila je to posljednja u nizu njegovih srebrnih misa, pošto je prva služena 2. srpnja u rodnom selu Tázláru, zatim 7. srpnja u Gospinu fatimskome svetištu, a 13. srpnja u marijanskome svetištu na santovačkoj Vodici.

Srebrnu svečanu misu Imre Polyák slavio je u zajedništvu s braćom svećenicima: Gáborom Jeneijem, Ladislavom Bačmaijem i Szabolcsem Feketeom.

Za svoju krilaticu odabrao je riječi iz Iva-nova evanđelja:

„U taj dan spoznat ćete da sam ja u svom Ocu, vi u meni i ja u vama. Tko pozna moje zapovijedi i vrši ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objaviti mu samoga sebe.“

„Gospodine – reče mu Juda, ne Iskariotski – kako to da ćeš se objaviti nama, a ne svi-

jetu?“ Odgovori mu Isus: „Ako me tko ljubi, držat će moju riječ. I moj će ga Otac ljubiti; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.“ Iv 14,20-23

Rođen je 1966. godine u bačko-kiškunskome Tázláru. Dvije godine služio je kao kapelan u kalačkoj Župi svetog Emerika, a od 1. kolovoza 1994. santovački je župnik. S umalo 23. godine župniko-

vanja predvodnik je u povijesti Santovačke župe od njezina utemeljenja 1715. godine.

Srebrnu svečanu misu na hrvatskome jeziku prečasní Imre Polyák slavio je u zajedništvu s trojicom svećenika. S njime su suslavili župnik Glavne kečkemetske župe Gábor Jenei, mohački župnik Župe svetoga Stjepana (nekadašnje franjevačke župe) Ladislav Bačmai i bajski župnik Župe svetoga Josipa Szabolcs Fekete, dekan bajskog dekanata, koji je održao i prigodnu propovijed. Kako je uz ostalo naglasio, poveznica između župnika i hrvatskih vjernika jesu dvije crkveno-povijesne osobe: Marija i sveti Ladislav, koji povezuju hrvatski i mađarski narod, ali i mađarski narod i hrvatsku narodnost u Mađarskoj.

U ime santovačke hrvatske i hrvatske župne zajednice na početku hrvatskoga misnoga slavlja santovačkome župniku srebrni jubilej čestitao je Stipan Balatinac, ujedno mu je zahvalio na predanosti u njegovoj službi da od samih početaka služi mise, poslije i sve druge obrede na materinskome im hrvatskom jeziku, pridonoseći time njegovanju i očuvanju nacionalne samobitnosti.

Svojim pjevanjem misno slavlje uveličao je Hrvatski crkveni pjevački zbor pod vodstvom župnika kantora Zsolta Siroka.

Kako svećenički jubilej ima veliko značenje ne samo za osobu koja slavi nego i za cijelu zajednicu, uistinu je veliko slavlje i za vjernike kada se proslavlja 25., srebrni jubilej župnika koji je gotovo cijeli svoj dušobrižnički vijek proveo kao santovački župnik. Osim toga pridonio je oživljavanju vjerskog života dviju župnih zajednica. Nedvojbeno je zaslužan za uređivanje župne crkve, za postavljanje moći čak osam svetaca, posebno pak za uređivanje i oživljavanje marijanskoga svetišta na santovačkoj Vodici redovitim okupljanjima u čast Gospe Fatimske.

S. B.

Okupljeni vjernici

III. Hrvatska večer u Šiklošu

U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave, 2. srpnja 2017. godine u šikloškoj je tvrđavi održana III. Hrvatska večer, na kojoj se okupilo petstotinjak ljudi, među njima i Neven Marčić, konzul savjetnik Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, i Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave.

Program je započeo predstavljanjem albuma KUD-a Tanac, u seriji Baranjske hrvatske nošnje, koje tematizira kašadsku i semartinsku kulturnu baštinu. Urednik je izdanja József Szávai, fotografije su snimili Ákos Kollár, László Kortvelyesi i József Szávai, tekstove o jeziku, običajima, o glazbenoj tradiciji i o nošnji napisali su Ernest Barić, Timea Bockovac, Mirjana Bošnjak, Marija Matović, László Merenyi i Andor Végh. Na predstavljanju su sudjelovale pjevačice Ženskoga pjevačkoga zbora „Semarkuše“, koje su nam uživo dočarale ljepotu i bogatstvo svoje nošnje.

Nakon toga je uslijedio cjelovečernji program, koji se sastojao od tri dijela, u prvome pratili smo nastup Hrvatskoga kultur-

HKUD „Osijek 1862“

Foto: Ákos KOLLÁR

no-umjetničkog društva „Osijek 1862“, koji nas je razveselio šokakičkim i bunjevačkim plesovima i pjesmama. Svoju programsku usmjerenost na kulturno-umjetnički i društveni rad HKUD „Osijek 1862“ od svojih je početaka, utemeljio na osnovnim načelima glazbenog i scenskog amaterizma, organiziranom okupljanju, odgojnom i stručnom osposobljavanju školske, studentske te svekolike mladeži grada Osijeka i okolice.

Pod umjetničkim vodstvom jednog od najpoznatijih hrvatskih i svjetskih etnokoreologa, koreografa i znanstvenika, pokojnog dr. Ivana Ivančana, HKUD „Osijek 1862“, danas vrlo uspješno vodi plesni umjetnički voditelj Damir Doležal i glazbeni umjetnički voditelj Duško Topić. Vokalnu posebnost Ansambla postavio je prof. Dinko Fio, čije stručne, umjetničke i pedagoške savjete i zamisli i danas slijedi 60 članova plesača vokalista i glazbenika Ansambla.

Predstavljanje trojezičnog albuma Baranjske hrvatske nošnje – podravski Šokci

Koncert sudionika VI. tamburaškog tabora u Orfúu

Brojna publika

Sve koreografije zasnivaju se na izvornim narodnim običajima i izvornoj pjesmi i svirci svih hrvatskih folklornih područja, a nošnje i kostimi u zalihi Ansambla jesu izvorni.

Mnogobrojni koncerti omogućuju postizanje neospornog uspjeha kod učenih poznavatelja hrvatske tradicijske kulture, te širokih slojeva brojne publike u zemlji i u inozemstvu.

HKUD „Osijek 1862“ stalan je gost Hrvatske radio-televizije, a sudjelovao je u velikom broju radijskih i televizijskih programa u Europi, Africi i SAD-u.

Što je značio i što znači HKUD „Osijek 1862“, govore mnoga časna priznanja i nagrade u društvenim vitrinama osvojene u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Tijekom večeri izveli su četiri koreografije pod naslovom „Najlipše je kad je doženjača“, „Oj, da mi je ići u svatove“, „U Bunjevca salaš bili“ i „Podravski svati“.

U nastavku programa uslijedio je završni koncert sudionika VI. tamburaškog tabora u Orfúu, čiji je cilj okupiti nadarene mlade ljude koji vole tamburašku glazbu te je i sami njeguju. Njihov se repertoar sastojao od domaćih hrvatskih pjesama, ali su izvodili i skladbe ozbiljne glazbe, pod ravnanjem Ivana Draženovića.

Nakon koncerta održana je i Vizinova plesačnica koju je predvodila Vesna Velin.

Priredba je omogućena uz pomoć Ministarstva ljudskih resursa, koji je za tu svrhu odobrio iznos od 250 tisuća forinta.

Timea Bockovac

Hrvatska duhovna geografija 7.

Štovanje antičkih svetaca zauzima osobito važno mjesto u hrvatskoj, napose dalmatinskoj crkvenoj povijesti i duhovnoj baštini.

Premda antički svetcu nisu bili Hrvati, nego građani Rimskog Carstva, različite etničke pripadnosti, njihovi kultovi svjedoče o neprekinutosti kršćanstva na hrvatskome tlu. Nakon doseobe Hrvata antički svetcu tijekom uspostave crkvene hijerarhije postaju izvorom prava i zakonitosti.

Katedrala svetog Duje u Splitu

Rodonačelnici i preteče hrvatskih svetaca svakako su oni pripadnici dalmatinske crkve, koji su pali kao žrtve progona od strane rimskih careva. Među njima ističu se solinski mučenici, predvođeni svetim Dujmom. Taj antički svetac naprosto je srastao s gradom Splitom i predstavlja njegovu trajnu i neprolaznu duhovnu okomicu. Biskupsku dužnost obnašao je u Saloni, gdje je i pogubljen 304. godine, za vladavine cara Dioklecijana. Bio je to posljednji veliki progon kršćana prije Konstantinova milanskog edikta 313. godine. Biskupa Dujma (Domnija) mučenička smrt sustigla je u salonitanskoj areni, zajedno s drugim pripadnicima mjesne crkve, Anastazijom (Stasom), Mavrom Solinskim, Asterijem, Antiohijanom, Gajanom, Pavlinijanom, Septimijem i Telijem. Predaja govori da je Dujam bio Sirac, učenik i pratitelj svetog Petra. Kršten je u Antiohiji, nakon čega odlazi s Petrom u Rim, odakle je poslan u Dalmaciju, gdje osniva salonitansku crkvu. Ipak, posve je izvjesno da je salonitanska crkva utemeljena prije. Vjerojatno ju je učvrstio neki drugi kršćanski mučenik, sveti Venancije, koji je djelovao u priobalju i zaleđu. Sveti Dujam je pokopan u Saloni, odakle se

njegovo štovanje proširilo diljem Dalmacije, gdje mu je posvećeno više crkava. Po nalogu pape Ivana IV. moći dalmatinskih i istarskih mučenika otkupljene su od tada još nepokrštenih Slavena i prenesene u Rim, pa se tako dio Dujmovih zemnih ostataka nalazi u Lateranu, a drugi dio u splitskoj prvostolnici, koja se smatra najstarijom katedralom u svijetu. Po svojim mučenicima jednako je poznata i porečka (Parentium) crkva, za koju sigurno znamo da je postojala već u II. stoljeću. Premda ne znamo točno koji je progon odnio živote porečkih kršćana, sačuvana su njihova imena; osim biskupa Mavra, mučeničku su palmu zavrjedili svećenici i laici sv. Eleuterije, sv. Projekt, sv. Akolit, sv. Dimitrije i Julijan. Antički svetcu nisu se častili samo u dalmatinskim gradovima i zaleđu, nego i u panonskim dijelovima Carstva. Najpoznatiji od svih zacijelo je sveti Dimitrije, jedan od najvažnijih svetaca istočne crkve. Sveti Dimitrije živio je u Sirmiju (Srijemska Mitrovica), gdje je djelovao kao đakon sirmijskog metropolita svetog Ireneja. Prema zapadnoj tradiciji, pošto je Irenej ubijen na savskome mostu, mučeništvo je doživio i Dimitrije, čije su moći potom prenesene u Solun,

gdje je stekao veliku popularnost. Da je bio štovan i među Hrvatima, svjedoči i hrvatska inačica njegova imena (Dmitar), koju je među ostalim nosio i kralj Zvonimir. Slika svetog Dimitrija, prikazanog s mačem i štitom, nalazi se na kruni svetoga Stjepana. Drugi poznati panonski svetac iz doba antike jest sisački (Siscia) biskup Kvirin, čiji kult povezuje hrvatski i mađarski katolički puk. Naime, Kvirin je također postao žrtvom Dioklecijanova progona. Premda se sklonio pred progoniteljima, sisački je biskup uhićen i odveden u Sabariju (današnji Szombathely), gdje je pretrpio mučeničku smrt. Kvirinove moći za vrijeme najezde Huna preko Zadra prenesene su u Rim. *Ivan Tomek*

Trenutak za pjesmu

Adieu

**O moja je leđa lagano
Krcnula mandolina
I moj se kaput raskrio.
Purpurna pomrčina
moje je vjede prekrila
Od sunca, vjetra i vina.**

**A moja se ruka ganula
Koja pjesmice sklada,
Svijetlu je suza utrla
Što mi sa zjena pada.
– Tako silazim, gospojo,
Stubama tvogega grada.**

Vladimir Vidrić

Kampovi hrvatskoga jezika u „Zavičajju”

12. DRŽAVNI KAMP HRVATSKOGA JEZIKA I KULTURE

III. KAMP 2017

Ovogodišnji dječji kamp počeo je 25. lipnja 2017. g. u Vlačićima na otoku Pagu. Sudionici su kampa škole, HOŠIG, Santovo i pečuska Hrvatska škola Miroslava Krleže. Osamdeset devet učenika i devet nastavnika proveli su nezaboravnih osam dana u Hotelu „Zavičaj”. Nastavnici su: Rita Laić, Ildiko Bošnjak B., Jadranka Gergić, Žuža Győrvári i Grga Kovač iz Pečuha; Vera Dervar B. i Eva Gorjanac G. iz Santova; Zoran Marijanović i Klara Bende J. iz Budimpešte. Dani su protekli uz učenje, igre, sport, kupanje i razne zabave. Zanimanja su bila podijeljena na dva dijela, na jezične vježbe, a drugi sat je tekao po sekcijama. Sekcije su bile: instrumentalna glazba, ples, ručni rad, drama, novinarstvo.

Skupine u sekcijama bile su mješovite, gdje su učenici uz učenje, igru, zabavu stekli prijateljstva, upoznali jedni druge. Organizirali su se izleti: Pag, Zadar i jedan cjelodnevni izlet na Krki. U subotu nakon večere upriličeno je svečano zatvaranje kampa. Učenici su prikazali svoje male programe što su naučili tijekom ovoga tjedna. Ovi su programi vrlo dobri, šaljivi i zabavni.

Najteži i najtužniji trenutci počinju u nedjelju ujutro kada shvaćamo da je stigao sat rastanka, ali ipak smo sretni jer nezaboravni trenutci, šale zezanja i stečena prijateljstva ostaju u našim srcima!

Učenici 8. r., MK Pečuh

Najpopularnija je radionica Flash mob (ples), koji vodi prof. Rita Laić.

Pitali smo je o radu u sekciji.

Što je Flash mob?

- Neki zajednički ples, što znači da na jednome mjestu što više ljudi pleše iste korake.

Otkako se profesorica bavi plesom?

- Počela sam plesati sa svojih deset godina narodne plesove.

Koliko je bilo najviše djece koja su plesala?

- Ne znam reći točan broj, ali više nego sto.

Jeli Flash mob zamoran?

- Nije zamoran, više zabavan.

Najviše koliko se minuta pleše?

- Nije vremenski određeno.

Koliko djece sada pleše?

- Čitav kamp, 99.

Zašto djeca vole Flash mob?

- To pitajte djecu.

Što djeca više vole, Flash mob ili narodni ples?

- Vole i narodni, vole Flash mob, ali Flash mob je bliži za njih jer je moderan ples.

Na koju glazbu plešete?

- Sastav se zove COLONIA, a naslov pjesme: Lažu oči moje.

Gdje ćete izvesti svoj ples?

- Na zadnjemu završnom danu, gdje će djeca zajedno s nastavnicima izvesti ovaj ples.

Hvala na razgovoru. Mnogo uspjeha vam želim!

Od 25. lipnja do 2. srpnja 2017. učenici santovačke i pečuške Hrvatske škole, njih 40 sa svojim učiteljima i nastavnicima proveli su prekrasni tjedan dana na Jadranskom moru, na otoku Pagu, u Vlašićima. Santovačka Hrvatska osnovna škola omogućila je boravak našim učenicima od 4. do 8. razreda u „Zavičaju“, odmaralištu Hrvata u Mađarskoj, putem natječaja što ga je raspisalo Ministarstvo ljudskih resursa Fonda za razvoj ljudskih potencijala. Imali su tri izleta: u grad Pag i Zadar, i cjelodnevni izlet u Nacionalni park Krka. Đaci su svakog dana prijepodne imali jezične vježbe i radili po sekcijama. Svatko je mogao birati ples (Flash mob), novinarstvo, ručni rad, dramsku i glazbenu radionicu. Nakon objeda, nakon malog predaha, odlazili su na plažu, uživali u sunčanju, kupanju, traženju školjaka. Navečer su svi sudionici kampa zajedno pjevali i družili se. Vrhunac druženja bio je pidžama-parti, svečani program i tulumarenje na završnoj večeri, koji će im ostati u trajnom sjećanju.

Veronika D. Blažev
Eva G. Galić

DRAMSKA RADIONICA

U osnovnoškolskom kampu u Vlašićima radilo je pet radionica: Flash mob, dramska, ručni rad, glazba i novinari. Pitali smo učiteljicu Žužu Gyórvári o radu u dramskoj sekciji. Sekciju vodi ona s nastavnicom Jadrankom Gergić iz Pečuha.

- Sekcija se sastoji od 17 hrabrih i kreativnih cura. Učenice će izvesti dvije kratke scene od Mire Gavrana. Nema glavne uloge, svi su jednako važni i potrebni. U dramskoj je radionici rad zajednički. Djeca su kreativna i jako dobra u timskom radu. Svačija se zamisao poslušala i pazi se na to da se svi osjećaju dobro i veselo.

Predstava će biti prikazana u subotu u završnome programu kampa. Učenici trebaju naučiti tekst napamet, ali zatreba li, mogu pogledati svoj papirić, pa tu je zapravo i šaptač, koji će također pomoći. Na pitanje o čemu će biti riječi na predstavi, učiteljica je samo odgovorila: To neka bude za svakog iznenađenja.

SPORTSKA RADIONICA (NOGOMETNI TURNIR)

Kada je velika vrućina, mi želimo samo na plažu. Nogomet možemo igrati samo navečer.

Profesor tjelesnog odgoja Zoran Marijanović, iz budimpeštanskog HOŠIG-a, 26. lipnja organizirao je nogometni turnir na terenu pokraj „Zavičaja“. Sudjelovale su sve tri škole koje su u kampu (Santovo, Pečuh, Budimpešta). Momčadi su oblikovane po sustavu 5 + 1. U budimpeštanskoj momčadi igrale su i tri djevojke. Prva je utakmica bila Santovo – Budimpešta 3 : 1, druga Pečuh – Santovo 2 : 3, treća Budimpešta – Pečuh 2 : 2. Budući da je rezultat bio neriješen, konačni rezultat nastao je nakon izvođenja slobodnih udaraca, 4 : 2. Raspoloženje je bilo napeto kod posljednjih udaraca. Konačni poredak momčadi:

1. mjesto SANTOVO, 2. mjesto PEČUH,
3. mjesto BUDIMPEŠTA. I lani je santovačka momčad pobijedila.

Utakmice su bile odlične! Čestitam svim momčadima.

Već sam dugo godina s našom djecom na otoku Pagu u Vlačićima, ali svaki je kamp za mene novi doživljaj i novo iskustvo. Lijepo je vidjeti da je djeci dovoljno tek nekoliko sati da se snađu, da se prijatelje, da se prilagode novoj sredini. Uvijek se nađe podosta djece koja još nisu bila u Hrvatskoj, nisu mogla zamisliti kako izgleda more. Te prve susrete teško je opisati. Vrijeme brzo leti, pa je tako i naš tjedan prohujao za tren oka, no poklonio nam bezbroj nezaboravnih doživljaja i zabilježio trajne uspomene. Vrijeme nas služilo, pa smo uživali sve ljepote mora, obišli gradove Pag i Zadar, divili se slapovima Krke, naučili novoga, plesali, pjevali, mnogo se veselili. Za sve doživljeno dužni smo zahvaliti našoj matičnoj domovini, Uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske na potpori u iznosu 85 tisuća kuna, Hrvatskoj državnoj samoupravi i njezinim suradnicima, našim nastavnicima, svim djelatnicima odmarališta „Zavičaj“ i, ne u posljednjem redu, svim našim učenicima jer su svojim ponašanjem dokazali da su zavrjedom ove zajedno provedene dane i da će u novoj školskoj godine još marljivije učiti hrvatski jezik.

Angela Šokac Marković

IV. KAMP 2017

Biti gost „Zavičaja“

Nakon dugog putovanja stigli smo na otok Pag u kamp „Zavičaj“. Teta Lila i teta Eva su nas vrlo ljubazno dočekale i svatko se mogao useliti u svoju sobu, koja nam je bila drugi dom jedan tjedan. Nakon nekoliko dana uočili smo da je osoblje vrlo ljubazno. Klopa je odlična i vrlo mnogo daju. Prvih je dana more bilo vrlo hladno, stalno je puhao vjetar. Naučila sam da se ta pojava zove bura. Išli smo na razne izlete. Upoznali smo mnogo znamenitosti. S bogatim doživljajima i mirisom mora na koži vraćam se kući. Bilo mi je drago da sam imala mogućnosti, barem na tjedan dana biti gost u „Zavičaju“.

Ljiljana Varnai, Martinci

KOLJNOF

Mi smo došli iz Koljnofa. Svake godine sudjelujemo u ovom kampu i jedva čekamo da budemo ovdje. Tu imamo već poznatih prijatelja i mnogo programa. U ponedjeljak smo se kupali u moru i pjevali. Vježbali smo hrvatski jezik. Navečer smo imali ples, gdje smo se dobro osjećali. Dečki su igrali nogomet. Budući da volimo kartati, utorak smo cijelu večer igrali. Počeli smo učiti ples za završnu večer. Navečer smo bili u Pagu. Učiteljica Fanni je tražila mađarsku kartu. Vidjeli smo Pašku čipku. Danas idemo u Zadar. Pogledat ćemo morske orgulje, koje su posebne i jako zanimljive.

Koljnofski učenici

Ukupno 109 sudionika bilo je u kampu koji se ostvario između 2. i 9. srpnja pod vodstvom Angele Šokac Marković uz sudjelovanje učenika iz koljnofske Dvojezične škole Mihovila Nakovića (12), iz bajske Fančaške osnovne škole (24) i Osnovne škole „Šugavica“ (8), te dušnočke (10), baćinske (4), aljmaške (4), martinačke (7), petrovo-selske (19), četarske (3), horpačke (4) i židanske (3). Njih su pratili: Judita Poljak Csicsor, Silvija Varga, Marija Prodan, Marta Ronta Horvat, Kinga Keglóvić, Edita Horvat Pauković i Fanni Sárközi.

Zovem se Šara Fonjodi. Sada sam u Hrvatskoj, na otoku Pagu. Selo se zove Vlašići, a hotel Zavičaj. Mi smo ovdje u kampu hrvatskoga jezika. U Hrvatskoj se nalazi Jadransko more. Naš hotel je na obali Jadranskoga mora. Naša je skupina iz Dušnoka. Stanujemo na prvom katu u Zavičaju. Naša soba ima broj 101. Imamo dvoposteljnu sobu. U sobi je hladnjak, postelja, ormar, ogledalo, mali stolac. Zavičaj ima razne prostorije: recepciju, hodnik, blagovaonicu, kuhinju, sobe, stube, katove. U kampu ljetujemo od 2. do 9. srpnja 2017. godine. Imam u kovčegu cipele, majice, naočale, čarape, kupaći kostim, duge i kratke hlače. U istoj sobi sam s prijateljicom. Zove se Dorka Doboš. U hotelu imamo kućni red i dnevni red. Mi čistimo svoje sobe i čuvamo čistoću sobe.

KUD „Konoplje” na LIDAS-u u Pleternici

Kulturno-umjetničko društvo „Orljava” iz Pleternice, u srcu Slavonije, jur 33 ljet dugo ima prijateljsku vezu s kemljanskim KUD-om „Konoplje”. Tako smo ljetos bili pozvani na „Lipanske dane amaterskoga stvaralaštva” – kratko: na LIDAS. Ova kulturno-folklorna manifestacija je već bezbroj put vidila kemljanske folklorashe na svojoj pozornici. Isto tako i „Orljava” je često gostovala kod Kemljancev. Ranije je bio jur kod njih i naš jačkar-ni zbor „Mali Dunaj”. S vremenom se je ova manifestacija proširila ka je bila povezana s narodnim stvara-lačtvom i očuvanjem folklor. Tako sve već su bili pozvani i Hrvati van granice. Bili su društva iz Bosne-Hercegovine, Vojvodine pak i naši Gradišćanci iz Kemlje.

Tretoga tajedna u junu je bilo tako daleko, da na tri dane su bili pozvani i naši ljubitelji i čuvari stare hrvatske kulture i jezika u ov lipi gradić. Smotra folkloru u Pleternici povuče jako veliku publiku iz cijele okolice pak i iz inozemstva. Svi pozvani i nazočni su pokazali svoje zakone, običaje, lipe narodne nošnje svojega kraja. Kemljanci uvijek donesu nešto neobičnoga na pozornicu. Ovput je predstavljen takozvani „zeleni vijenac”. Koliko sel ima kod nas, kade još znaju ljudi ča je zeleni vijenac? Koruna mlade zaručnje je to. Parta, vjenčanica na glavi divojke ka se udaje. Dosad izvan Kemlje nisam vidio ovo lipo zeleno čudo. Mi još imamo originalne vijence u okviru iz davnoga 1902. ljeta, ter još jedan stariji, ča je restaurirala Žuža Takač za Konoplje, pak je tako i jednu kopiju za pozornicu darovala. Zeleni vijenac i pravica okol njega je bila jako velika inicijativa da se to pokaže na pozornici u pradomovini. Unutar osam minutov je jako teško ča predstaviti publiku, ali Konoplje je napravilo svatovac, pirovanje sa starimi dugovanji za mladi par. Kad su se naši pojavili na pozornici, po prvog jački se je zdignuo velik dio publike i burnim aplauzom su skandirali: „Gradišće, Gradišće”! Po ime-

nu su vikali kako se oni dari zovu, ča se je pokazalo i darovalo mladim: prelac, sveti kip, tkanine, posuda za mast, i još čuda svega. Konoplje je s tom koreografijom publiku vratilo u davninu, u stare svatovske zakone, običaje naših Kemljancev. Ali najzad još jednoč na početak. Društvo je dospilo u petak u Pleternicu, usput smo razgledali grad Našice. Upoznali smo se s folklorashe Bosne-Hercegovine ki su naše tančoše pozvali na ljeto 2018. na njevu folklornu feštu u Široki Brijeg. Lip

izlet smo napravili u Požegu, a fišijada na obali Orljave u Pleternici svakom je bio još jedan doživljaj. Nedilju na maši su se jačile stare gradišćanske marijanske jačke, a otpodne na LIDAS se je išlo u povorki. Po ulica često su stanovnici aplaudirali diozimateljem, ki su kratko nešto odtančali, pokazali dio od svojih koreografijov. Po programu su nas okružili oni bivši člani i peljači „Orljava”, ki su još 1985. ljeta prvi put bili Kemlji. Bilo je mnogo suz radosnic, razgovora, spominka na davne skupne prijateljske dane. Teče Ivica, nekadašnji voditelj tamburašev sa svojimi devedeset i nekoliko ljeti dočekao je nas stare prijatelje na nugalju s palicom u ruki. Slijedila je skupna vičera, potom smo se svi našli u kolu, tako da s teškim srcem smo morali sve ostaviti, ar sedam ur vožnje je bilo još pred nami. Teško je svenek zbogomdavanje, a komu nisu poznate ove minute, kad si skoro svaki briše suze. Hvala Draganu, Anđi, Veri, Dragici, Marici, Ljilji, Kati, Ljubici, Franji i svim ostalim za sve. Zvana toga se zahvaljujem Hrvatskoj samoupravi i Seoskoj samoupravi Kemlje, svim pomoćnikom ki su nam omogućili ovo nepozabljivo putovanje u pradomovinu.

Franci Nemet Kišov

Kemljansko pirovanje u koreografiji KUD-a „Konoplje”

„Od Biograda do Biograda“

Izaslanstvo Stolnoga Biograda u Biogradu na Moru

Usporednica umalo desetogodišnje suradnje stolnobiogradske Hrvatske samouprave i Biograda na Moru bila je povijesna činjenica, kako je riječ o dvaju krunidbenih gradova, u Mađarskoj i Hrvatskoj. U sklopu ove suradnje devetočlano izaslanstvo Samouprave 26. lipnja 2017. posjetilo je svoje hrvatske prijatelje u tome priobalnom gradu.

Partneri suradnje, stolnobiogradska Hrvatska samouprava i grad Biograd na Moru, glede održavanja međusobnih veza nisu se oslanjali samo na suhoparne protokolarnе susrete, nego su zajednički rad popunili i sadržajem. Primjerice, ljeti 2015. godine hrvatski grad prijatelj predstavio je svoju bogatu turističku ponudu Stolnobiograđanima, jednako kao i kulturno-folklorno blago. Idućega ljeta domaćini su već bili Biograđani, gdje je gradski mađarski sastav nastupio s hrvatskim napjevima. U djelatnosti stolnobiogradske Hrvatske samouprave velik je naglasak na istraživanju Hrvata toga grada, zajedničke povijesti dvaju naroda, tako je lani u sklopu Spomen-godine Nikole Šubića Zrinskog priređena konferencija uza sudjelovanje vrsnih stručnjaka iz Hrvatske i Mađarske.

U sklopu četverodnevnoga stručnog putovanja devetočlano izaslanstvo susrelo se s višom referenticom Odsjeka za društvene djelatnosti i lokalnu samoupravu Drinom Benešić, budući da načelnik Ivan Knez, zbog inih obveza nije mogao primiti izaslanstvo. Na sastanku su pregledali i ocijenili dosadašnju te skicirali bitne točke buduće suradnje. Ovom su prilikom gosti uručili poziv hrvatskim prijateljima na I. Hrvatski stolnobiogradski bal, koji će biti 23. rujna 2017. godine, a također je predstavljen svezak Karola Balinta „Horvát családok Székesfehérváron“ (Hrvatske obitelji u Stolnome Biogradu), što ga je Samouprava objavila 2016. godine. Posjetili su i gradski Zavičajni muzej, gdje im je bio domaćin ravnatelj muzeja Draženko Samardžić, te

Posjet istraživanjima

U Zavičajnome muzeju

Sastanak u gradskoj upravi

pod njegovim stručnim vodstvom razgledali su muzej, i svjetski vrijednu zbirku potopljenih predmeta s mletačkoga trgovačkoga broda „Gagliana Grossa“, koji je potonuo početkom studenoga 1583. godine kod obližnjeg otočića Gnalčić u Pašmanskom kanalu s dragocjenostima za harem sultana Murata III. Također su bili i u crkvi svete Stošije, kod istraživanja nadomak njoj, gdje je nekada bila biogradska katedrala. Zastupnik Samouprave Karol Balint rekao je da bi i on rado sudjelovao u radovima, a zamjenik István Nagy ponudio je svoje posredovanje kod stolnobiogradskih arheologa za možebitnu pomoć ili stručne savjete u daljnjim radovima. Pri povratku za domovinu posjetili su i znamenitosti grada Zadra.

Kristina Goher

„Pax et bonum“ na petroviskom molitvenom danu

Pred bučurom, Danom sv. Petra i Pavla, zaštitnikov petroviske vanjske crikve, molitveni dan je svenek za vjernike. Ljetos, ta lokalna crikvena proslava bila je još lipša, pokidob prvi službeni nastup u Ugarskoj, ovom prilikom u dotičnoj crikvi, imao je veliki zbor Gradišćanskih Hrvatov, „Pax et bonum“ (mir i dobro). Koruš je utemeljen pred dvimi ljeti u Austriji s člani iz devet sel Hrvatskoga dekanata, a danas broji 160 kotrigov iz četirih država. Među njima su i naši slavu iz Koljnofa, Prisike, Petrovoga Sela, Narde, kot i čepreške Hrvatice. Zbor dirigira hrvatski glazbenik iz stare domovine, Ivo Šeparović, mašu je služio fra Božidar Blažević, farski moderator u Velikom Borištofu u koncelebraciji domaće ga duhovnika Tamása Várhelyija.

„Najsrdajnije pozdravljam zbor „Pax et bonum“ iz četirih država, Hrvatske, Ugarske, Austrije i Slovačke, i fra Božo i dirigenta zbora, Ivu. Veliko nam je veselje i čast da uprav na molitveni dan moremo primiti i čuti vaš zbor. Polag vas naravno pozdravljam i sve naše goste i vjernike ki su danas nazoči pri desetoj maši ovdje, u

velikoj crikvi“, rekao je farnik Pinčene doline Tamás Várhelyi na početku svete maše i prikladao je rič Božidaru Blaževiću: „Mi smo se jur pred ljetodan pominali da ćemo kod vas svečevati ovu svetu mašu, jer iz Petrovoga Sela imamo izvrsne i kvalitetne pjevače ki su reprezentativci Hrvatov u Gradišću, a ja bi rekao i u cijeloj Europi“, tako je zvučao uzrok dolaska zbora. U odličnoj akustiki crikve svaka zborovna jačka bila je snažna i zmožna, prava graciozna izvedba srcu i duši. Po farnikovi riči najveći nastup „Pax et bonuma“ je bio nedavno pri svetačnoj maši kod groba Alojzije Stepinca u zagrebačkoj katedrali i veljek zatim za drugi nastup je izabrano Petrovo Selo, jer da svi znaju, koliko se ovdje čuva hrvatska kultura, tradicija, jezik, a i hrvatske jačke. U prodiki fra Blaže-

vić spomenuo je da u današnjem svitu kad vladaju svitske krize, kad ne znamo što će donesti sutrašnji dan, človik živi u strahu, ali bojimo se i jedni od drugih. Ta človik ki ima strah da napravi jedan korak najpr, nij slobodan človik. Ta je rob vlašćega tijela, izdajnik je vlašćega dušnoga spoznanja. „Ne bojte se svidočiti i živiti za Boga, ne bojte se onih ki lažu i kleveću, živite za Kristuševu istinu, jer navik živi, ki zgine pošteno. Budimo vjerni Bogu! Nekate sebe nigdar prodati, nekate Boga, svoju vjeru, svoju kulturu, hrvatsku tradiciju i svist nigdar izdati“, poručio je hrvatski dušobrižnik petroviskim vjernikom. Na kraju svete maše člani „Pax et bonuma“ su darovali peljačem seoske i farske općine svoj DVD. Fra Božo i dirigent Ivo su potom zgrabili Škrapićeve dvojke, Ivana i Gorana, ter je najavljeno da su se našli i najnoviji kotrigrig zbora. Za zahvalnimi riči smo još mogli čuti sjajnu izvedbu obljubljenih jačkov *Zdrava diva...*, *Bože, čuvaj Hrvatsku...* ter himnu Gradišćanskih Hrvatov, a za uspješnim koncertom u zahvali, Petrovišćani dugo još nisu prestali s burnim aplauzom. *Tiho*

Trojezično shodišće kod Peruške Marije

Vjeroopćina Hrvatskoga Židana, Društva za očuvanje tradicijov, vojska i ognjogasci su organizirali tradicionalno shodišće k Peruškoj Mariji 2. julija, u nedilju, kod hodočasnoga mjesta Peruška Marija. Slavlje se je začelo dopodne u 10 ura s primanjem gostov i svetom mašom pred kapelom u parku svecev. Nositelji zastavov su u katanskom redu marširali na svoja odredjena mjesta. U ime organizatorov Imre Fehér, graničarski bojnik u mirovini, pozdravio je nazočne: zaštitnika priredbe dr. Zoltána Lomnicija, predsjednika Vijeća ljudskoga dostojanstva i Gergelya Gaala, predsjednika Savjetodavnoga odbora, Spomen-ljeta svetoga Ladislava. Sveta maša bila je prikazana isto u čast ovoga poznatoga i voljenoga ugarskoga kralja. Glavni celebrant svete maše bio je László Németh, papinski prelat, zlatomašnik. Celebranti su bili farnik Štefan Dumović, dr. Anton Kolić i Tibor Bali, farniki u mirovini. Trojezično slavlje muzički su oblikovali zbor „Peruška Marija“ na hrvatskom i ženski zbor iz Kőszegfalve na nimškom jeziku. Iz Austrije prof. Ernst Feldher, predsjednik gradišćanske teritorije, ter Lajos Jónás, počasni predsjednik slovenskih veteranov, su isto tako bili pozvani na ov vjerski susret. Veliko mnoštvo ljudi je pratilo svetačnost pri kojoj je posvećeno najnovije umjetno djelo kipara Gábora Kékesija: reljef svetoga Martina u bronzu. U ime konjarov ki su počasno stali kraj kipa, Ágoston Marton je prosio aldov. Uniformirane i oružane snage, viteški redi i civilne udruge uz pjevanje zborov položile su lovorov vijenac svaki k svojemu zaštitniku. Vno čepreških „Prijateljic vina“ i žgano Ugarskoga viteškoga reda je isto blagoslovljeno. Viteški red ugarskoga žganoga se je s odličjem zahvalio Štefanu Dumoviću na duhovnom djelovanju ovoga reda. Rodjendanskom čestitkom su se zahvalili Lajosu Jónásu na suradnji ugarskih i slovenskih katanskih veteranov. Poslije primanja darov i zahvalnicov vjerniki su s ugarskom, gradišćanskom i sekeljskom himnom završili ovo tradicionalno slavlje u Hrvatskom Židanu kod Peruške Marije. Gosti su u ugodnoj okolini u hrastovoj lozi uz objed mogli nastaviti druženje i kontaktiranje. Tradiciju već 34 ljet dugo čuva, od prve svete maše, ovo mjesto, koje je nastalo poznato ne samo za vjerske priredbe nego i za sve ljubitelje loze i prirode. Neka čuva i nadalje človičanstvo i razum med narodi pod obrambom Majke Božje. *Marija Fülöp-Huljev*

Reljef sv. Martina u bronzu s konjari i jahači

„Hrvatski gastronomski festival – turnir noćnog nogometa“

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, potonjske Seoske i Hrvatske samouprave, u Potonji je 14. srpnja u tamošnjemu rekreacijskom parku održan „Hrvatski gastronomski festival – turnir noćnog nogometa“.

Okupilo se dvadesetak družina u natjecanju u kuhanju, družina hrvatskih samouprava u Šomođu (Bojevo, Dombol, Potonja, Novo Selo, Daranj, Barča, i hrvatskih samouprava u baranjskom dijelu Podravine (Fok, Starin, Šeljin...), a bilo ih je nekoliko i iz dalje, pa Hrvatski centristi, Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“, Zajednica podravskih Hrvata, veterani iz Martinaca, veterani NK Zrinski, odgojiteljice iz lukoviškog vrtića, družina Tettye, Išvandina, Gornje Bazje ...

Potonjski načelnik Tamás Reiz i predsjednik potonjske Hrvatske samouprave Jozo Dudaš pozdravili su goste.

Birao se pobjednik natjecanja „Najljepši“ podravski kuhar, a pripremali su svi od istih namirnica jela po vlastitoj fantaziji (namirnice su osigurali organizatori). Točilo se pivo i pilo vino – što su osigurali organizatori, a neki su mi nudili i vlastitu rakiju, oni kojima je ostala od prošle godine, a malo je nje, već usput su se šalili!

Najviše posla imali su potonjski načelnik Tamás Reiz i predsjednik potonjske Hrvatske samouprave Jozo Dudaš. Jednako tako i kuharice koje su kuhale u velikim loncima kako bi nahranile sve gladne koji su odazvavši se pozivu organizatora, naišli na ovu stranu.

U kulturnom programu kratkim glazbenim intermezzom završala je formacija P+, na čelu sa Zoltanom Vizvarijem, a okupljene su pozdravili potonjski načelnik Tamás Reiz, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave Jozo Dudaš, parlamentarni zastupnici László Szászfalvi (Fidesz, KDNP) i Balázs Ander (Jobbik),

U nogometu nema šale.

HDS-ov predsjednik Ivan Gugan te Jozo Solga, predsjednik Zajednice podravskih Hrvata.

Na noćnome malonogometnom turniru sudjelovale su momčadi iz Lukovišća, Kaposvölgyea, Rušana, Tomašina, Daranja, Martinaca – veterani, momčad HSC – JGDŽ, Išvandina, Bojeva, Gornje Bazje...

Pobjednik natjecanja „Najljepši“ podravski kuhar, po odluci ocjenjivačkog suda, jest starinska družina, drugo mjesto osvojili su Daranjci, a treće dru-

Prijatelji iz Gornje Bazje

Družina bojevske Hrvatske samouprave

žina Novoga Sela. Posebna je nagrada pripala daranjskoj družini, a izvan konkurencije nagrađen je Šandor Matoric za ribu koju je ispekao. Prvo mjesto na malonogometnom turniru osvojila je lukoviška momčad, drugo momčad Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretin“, a treće gornjobazjanska momčad.

Branka Pavić Blažetin

Mala stranica

Društvene igre za ljeto

- **„Ispričaj mi priču“** – to je odlična igra koju možete igrati kada ste u društvu, ali možete je igrati i s obitelji, naprimjer nakon nedjeljnog ručka, dok putujete nekamo. „Ispričaj mi priču“ jako je jednostavna igra. Jedna osoba započinje priču s četiri riječi. Sljedeća osoba dodaje četiri riječi, i tako ukруг. Primjer: Osoba 1 – Jednom davno živio veliki; osoba 2 – dlakavi pauk s četiri; osoba 3 – noge i jako je; osoba 4 – volio jesti čokoladu i... Možete uvesti i svoja pravila. Primjerice: ne smijete upotrijebiti jednu riječ više puta. (To je jako hladno, hladno, hladno,...) ili možda želite da svaka osoba kaže samo tri riječi itd. Budite kreativni i zabavljajte se!

- **Igra pantomime** – Netko iz društva pokretima tijela pokazuje nešto, a ostali pogađaju. Pantomima može biti tematski određena, npr. životinje, zanimanja, glazbala, sportovi.
- **Čarobna vrećica** – Lijepu, šarenu vrećicu treba napuniti raznim predmetima. Netko zavlaci ruku u vrećicu i uzima jedan predmet, te po opipu i bez gledanja pogađa što je uzeo.
- **Igra pecanja** – Za igru potrebno je: ribice izrezane od kartona u boji, spjalica, magnet, špaga i štap. Svaku ribicu treba „spojiti“ (kako bi imala metalni dio što će ga privući magnet). Na štap treba zavezati špagu, a na drugi kraj špaga treba zavezati magnet. Tako ćemo dobiti pecaljku. Na ribice treba zalijepiti papiriće s raznim zadacima, npr. napravi pet čučnjeva, valjaj se kao palačinka, hodaj kao medvjed, skakući na jednoj nozi, glasaj se kao magarac i slično. Kada dijete upeca ribicu, pročita zadatak (ili mu ga pročitaju odrasli) i izvršava ono što piše.

ZA SPRETNE RUKE

Sladoled u keksu za ljetne dane

Odličan recept za vruće dane koji su pred nama. Napravite posudicu od keksa u kojoj ćete poslužiti osvježujući sladoled po svom ukusu.

SASTOJCI:

- 3 šalice brašna
- 2/3 šalice smeđeg šećera
- 1/3 šalice šećera
- 3/4 žličice praška za pecivo
- 1/2 žličice soli
- 12 žličica maslaca
- 2 jaja
- 2/3 šalice komadića čokolade
- 1 žličica iscrpka (ekstrakta) od vanilije.

Pećnicu zagrijte na 180 stupnjeva. U velikoj posudi pomiješajte brašno, smeđi šećer, običan šećer, prašak za pecivo i sol, pa dobro pomiješajte. U mikrovalnoj pećnici otopite maslac. Dodajte jaja i vaniliju te maslac suhim sastojcima, pa sve dobro pomiješajte. U smjesu dodajte komadiće čokolade. Smjesu razvaljajte i izrežite krugove. Stavite preko kalupa kao na slici i pecite 12 minuta odnosno dok ne postane zlatnosmeđe boje. Pomno odstranite i ostavite da se ohladi. Poslužite sladoled po želji u posudici.

PORUKE

Muž se navečer vraća s posla i na stolu ga dočeka poruka: „Mama je bolesna, odvezla sam se k njoj!“ Zatim poruka na hladnjaku: „Hrana je u hladnjaku, samo je treba zagrijati u mikrovalnoj pećnici!“ Muž krene u postelju, opet poruka: „Sanjaj o meni!“ Kad mu se dosadi poruke čitati, obuče se i krene obaviti cipele, a u njoj poruka: „Kamo, kamo?“

Dječji kamp Hrvatskog zavoda „Stipan Blažetin“

Prošlogodišnji Hrvatski dječji kamp u organizaciji Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“ bio je prvi pokušaj okupljanja djece predškolske dobi iz pomurskih hrvatskih mjesta. Ohrabrujući se na uspjehu, ravnateljica Zavoda Zorica Prosenjak Matola odlučila ga je i ove godine održati, od 24. do 28. srpnja u prostorijama Zavoda, odnosno serdahelske Fedakove kurije, u kojem je sudjelovalo više od četrdesetero djece od predškolske dobi do 9 godina.

Igranje, pjevanje, plesanje, izradba papirnih ukrasa, pečenje gibanice, spuštaljka i mnogi drugi zanimljivi programi čekali su djecu u Hrvatskom kampu. Hrvatski zavod već krajem svibnja objavio je da se može prijaviti u kamp čije troškove snosi Zavod, a roditelji su samo trebali platiti prehranu za djecu, koja je riješena s mjesnom školskom kuhinjom. Većina djece, koja je već i lani sudjelovala u kampu, i ove se godine prijavila, a uz njima su se pridružili i drugi.

– Današnji ubrzan način života ne ostavlja previše vremena roditeljima da se bave svojom djecom. Mnogi od njih ne mogu uzeti toliko godišnjeg odmora da bi cijelo ljeto bili s njima. Zapravo, mi iskoristimo to u dobre svrhe, naime dok su djeca u našem kampu, u doticaju su s našim hrvatskim jezikom i kulturom. Znamo i to da današnja djeca u obiteljskome krugu ne susreću se previše s hrvatskim jezikom, a ovdje u kampu imaju priliku. Uče hrvatske pjesmice, plesove, upoznaju se s hrvatskim običajima i tako kroza zabavu otvorimo im oči, uši za hrvatske sadržaje. – kaže za naš tjednik ravnateljica gđa Matola.

U kamp se prijavilo 45 djece, gotovo iz svih hrvatskih mjesta, uza svakodnevne

Priprema gibanice s tetom Katicom Prosenjak

programa, poput jutarnje gimnastike s uputama na hrvatskom jeziku, plesa, učena pjesmica, svakog su dana nuđeni i tematski programi: Mlinarčanka Eržika Kőrösi i učiteljica, Serdahelkinja Jelena Adam predstavile su djeci kako su nekoć

radili *cimere*, tj. papirno ukrasno cvijeće za svatove. Sudionici kampa po skupinama su učili izradbu najjednostavnijih cvjetova i ukrase čime su nekoć kitili svadbenu prostoriju. Jedan dan su iskušali sami pripremiti serdahelsku gibanicu, teta Katica Prosenjak i Monika Tišler pomogle su oko miješenja tijesta. Nije bilo lako zamijesiti tijesto malim ručicama, ali veselja je bilo kada su djevojčice vidjele kako se razvlači tijesto, a kada se ispekla gibanica sa sirom, tikvicama i makom, bila je svima vrlo slasna. Jedan dan je organiziran izlet na nedaleku farmu, gdje su se djeca upoznala sa životinjama, milovala ih, igrala se njima. Zadnjeg dana, zahvaljujući Udruženju pomurskih naselja, samo za sudionike kampa podignut je zračna spuštaljka, najveći užitak za djecu. Tijekom cijeloga tjedna djelatnicima Zavoda bila je na pomoći stručna osoba Eržika Penzeš Deli, voditeljica Hrvatskoga dječjeg vrtića u Sambotelu, podružnice Osnovne škole, gimnazije, dječjeg vrtića i učeničkog doma Miroslava Krleže u Pečuhu. Tijekom ljeta Zavod će organizirati još jedan Ljetni muzički kamp od 28. do 31. kolovoza.

beta

Igra s odgojiteljicom Eržikom Penzeš Deli

Županijsko odlikovanje Štefanu Kolosaru

Na Narodnosnom danu Jursko-mošonsko-šopronske županije, održanom ljetos na Undi, od Zoltána Németha, predsjednika Županijske skupštine, mogao je prikzeti županijsko odlikovanje Undanac Štefan Kolosar, peljač domaće folklorne grupe jur od 1974. ljeta. Zvana toga on je jako angažiran i na političkom polju u interesu hrvatske narodne grupe, od 1994. ljeta predsjedniku je Hrvatskoj samoupravi rodnoga sela, osam ljet dugo je bio član Skupštine Hrvatske državne samouprave, a u trećem ciklusu pelja djelovanje Hrvatske samouprave u dotičnoj županiji. Neprekidno se zalaže za očuvanje hrvatske kulture, tradicije i materinske riči, a znamda nećemo pretirivati kad velimo da folklor je ne samo njegov hobi, nego i njegov žitak. Svi visoki rezultati, uspjehi i nagrade HKD-a „Veseli Gradišćanci“ se vežu i uz njegovo ime, i dandanas aktivno sudjeluje na svakoj hrvatskoj priredbi, netrudljivo organizira, zove i skrbi se za nastupe ne samo svoje grupe nego i brojnih prijateljskih društav. Dovoljno je samo spomenuti kulturno-umjetnička društva u Ceriću, Čučerju, nadalje u Austriji u Dolnoj Pulji, u Slovačkoj u Čunovu itd. Njegovi tančoši su nastupali ne samo u susjednoj Austriji i Slovačkoj nego i u Nimškoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Crnoj Gori, ali i u Sloveniji ter Hrvatskoj na brojni festivali, druženji i prijateljski sastanki. Ljubomorno se bori za skupljanje i obilježavanje svih lokalnih vridnosti, narodnih nošnjev, običajev ter za spašavanje

skoro i pozabljenoja jačkarnoga blaga Gradišćanskih Hrvatov. Povelju i spomen-plaketu presenečeno je primio i ganutljivo se je zahvalio svim, ki su ga predložili za ovo visoko priznanje, kojega je lani takaj jedan Hrvat dobio, Geza Völggyi st. Kako je rekao pri svečevanju, u ovoj nagradi su čudami nutri, kako njegova familija, tako jur i pokojni aktivisti sela, kot i sadašnji tančoši ki jako čuda pomažu u folklornom djelovanju, zbog česa je Unda postala i toliko poznata. Odlikovanomu predsjedniku željimo čuda zdravlja i još mnogo uspjehov!
Tiho

Nagrada „Za Petrovo Selo“ Petru Škrapiću, peljaču HKD-a „Gradišće“

„Ovo se prekinuti ne more, iz ovoga se nek izumriti more!“

Na svečevanju 65. obljetnice neprekidnoga djelovanja Hrvatskoga kulturnoga društva „Gradišće“ u Petrovom Selu, došlo je do vrhunca onda kad je Agica Jurašić-Škrapić, načelnica sela, s riči priznanja naglasila da je jur tradicija kako Samouprava Petrovoga Sela svako ljetu dodiljuje najveću nagradu naselja „Za Petrovo Selo“, ka se ljetos uručuje jednomu človiku ki tako misli da za jedno zajedništvo svakomu je dužnost sve učiniti i za to ne pripada nikakovo priznanje. Ljetos ovo odličje je primio Petar Škrapić, peljač HKD-a „Gradišće“ i zaistinu vridni društveni človik ki jako čuda učini na folklorno-športsko-obrazovnom polju samoga sela. Petar je treće dite u Lukačevoj familiji ki je iz doma donesao ljubav prema hrvatstvu, folkloru i materinskomu jeziku, jer i njegov čaća je bio peljač petrovskog folklornoga društva, 1957. ljeta. On je diplomirani učitelj hrvatskoga i slovenskoga jezika, tehnike i tjelovježbanja, a diplomski studij hrvatskoga jezika je završio na Zapadnougarskom fakultetu. Od 1997. ljeta podučava u mjesnoj Dvojezičnoj školi, priprema učenike ne samo iz hrvatskoga jezika, tehnike i tjelovježbanja nego je inštruktor za promet, za obranu u slučaju katastrofe, športa, a isto tako i u djelaonici gradnje maketov. Dičju folklornu sekciju pelja od 1997. ljeta, a odrašćenim tančošem dirigira točno 23 ljeta dugo, što ujedno zlamenuje da u povijesti HKD-a „Gradišće“ najdulje je i voditelj Društva. Odani i veliki poštovatelj je narodne glazbe i folkloru, kojega u zadnje vrime drži ne samo doma, tajedno dvakrat na probi, nego i oduševljenim kotrigom, zrelijoj generaciji sambotelskih Hrvatov, a dodatno još čestokrat vodi plesačnice i plesne tabore. Organizirao i skupazvao je ljude u Klub za očuvanje tradicij, bio je član Igrokazačkoga društva, aktivno sudjeluje u svakoj društvenoj akciji za selo, majstor je za karate s crnim remenom, trenira i nosi dicu na naticanja, a tajedno jednoč drži u Kulturnom domu i treninge tajčija. Iz pozadine ga podupira žena

Estika, diplomirana učiteljica hrvatskoga jezika, rodod iz Narde, i dvojki ki pohadjaju osnovnu školu. Petar Škrapić je slijedeće rekao prilikom jubileja i odlikovanja: „Velika radost i velika čast je bilo djelati s takovimi ljudji s kimi smo skupa služili, a nek svakomu to morem željiti da bude imao takovu ekipu i takovo društvo, kakovo je bilo i naše, prije par ljet. Vik je bilo pouzdanih ljudji ki su si za svoje držali društvo i kulturu i hrvatstvo, najprlje peljači naravno i člani društva. Ovo odlikovanje je za me bilo stvarno neočekivano i veliko presenečenje, koje bi podilio s timi ljudji s kimi sam djelao toliko ljet dugo, a polovica nagrade ide mojemu ocu. On je bio osnivač i prvi peljač folklornoga društva u Petrovom Selu. Sva ta ljubav prema folkloru je na jedan kraj jerbinstvo, kad se nisam htio dugo ljet zeti za ov posao, no uspjeli su me nagovoriti i ovo još i dandanas traje. Ja sam vik htio biti samo jedan član Društva i ne peljač, i mislim da sam i danas to, samo imam veću odgovornost. Kako poslovice veli, ovo se prekinuti ne more, iz ovoga se nek izumriti more. Dokle imamo zdravlja i moći, donidob bi morali ovo djelati. To željim svakomu!“
Tiho

UČENJE HRVATSKIH PLEŠOVA I PLESAČNICA

DRAGI LJUBITELJI PLESA,

U svrhu očuvanja, održavanja, razvoja i predstavljanja bogate kulturne baštine podravskih Hrvata, Hrvatski kulturni i sportski centar Josip Gugalj Džuretin organizira novu plesnu grupu za Hrvate u Podravini. Očekujemo prijavu budućih članova iz svih naraštaja (od 6 do 99 godina). Za naše plesače osiguramo mogućnost nastupa i sudjelovanja na međunarodnim festivalima. U sklopu probe organiziramo i plesačnice sa živom glazbom. Mjesto: sjedište Hrvatskog kulturnog i sportskog centra Josip Gugalj Džuretin (Dom kulture, 7968 Feldszentmárton, Kossuth L. u. 2.) U ljetnom razdoblju probe organiziramo tjedno jednom, a za točne termine obratite se ravnatelju Hrvatskog kulturnog i sportskog centra Josip Gugalj Džuretin ili predavačici plesa.

Prijava i informacije:
Krištof Petrinović, ravnatelj (+36 30 946 9681; mail: kultura@martinci.hu)
Ramona Stivić, predavačica plesa (+36 30 77 67 795)

Srdačno očekujemo sve zainteresirane!

HRVATSKI KALENDAR 2018

Pozivamo pojedince, hrvatske samouprave diljem Mađarske, hrvatske udruge, obrazovne i kulturne ustanove, kulturna društva, pjevačke zborove, znanstvene radionice, učenike, studente, učitelje, sve Hrvate od pera, mlade i stare da svojim napisima i fotografijama iz svakodnevnog života, napisima o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Hrvata u Mađarskoj obogate sadržaj HRVATSKOG KALENDARA 2018.

Napisi mogu biti pisani mjesnim govorom ili standardnim hrvatskim jezikom. Prinose očekujemo do 30. rujna 2017. godine, e-poštom na adresu branka@croatica.hu ili poštom na adresu HRVATSKI KALENDAR 2018, UREDNIŠTVO MEDIJSKOG CENTRA CROATICA, 1065 BUDAPEST, NAGYMEZŐ u. 68.

Branka Pavić Blažetin
urednica Hrvatskog kalendara 2018

OBAVIJEST

Obavješćujemo sve predsjednike hrvatskih samouprava da, prema odluci Hrvatske samouprave Baranjske županije, i ove godine organiziramo usavršavanje na otoku Pagu, u vlašićkom „Zavičaju“, Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj.

Usavršavanje će biti od 21. do 24. rujna ove godine.

Predviđena su predavanja o samoupravnom sustavu u Republici Hrvatskoj, o stanju i položaju nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, i o iskustvima novog načina financiranja nacionalnih manjina u Mađarskoj.

Osim toga planiramo i razgledanje grada Paga i Zadra.

Budući da u našoj županiji djeluje 36 samouprava, iz svakog naselja čekamo članove hrvatskih samouprava.

Ako iz kojega naselja ne bude prijavljenih, može se javiti i više osoba.

Troškove prijevoza (autobus) snosit će Hrvatska samouprava Baranjske županije, a polupansion plaća dotična samouprava ili pojedinac (25. eura dnevno).

Prijaviti se može na msarosac@gmail.com ili na telefonu: 30/8646-395.

Rok je prijave 15. kolovoza 2017.

U Pečuhu 19. srpnja 2017.

S pozdravom:

Mišo Šarošac
predsjednik

BALATONVILÁGOS

U odmaralištu Samouprave XV. okruga, na poticaj načelnika te gradske četvrti, 19. kolovoza 2017. u 10 sati, susrest će se načelnici zbratimljenih gradova toga okruga. Na susret poziv je uručen i sumartonskome načelniku Martinu Capariju, načelniku Općine Donji Kraljevec Miljenku Horvatu i predsjedniku Hrvatske samouprave XV. okruga Stjepanu Kuzmi.

PRISIKA

Seoska i Hrvatska samouprava spomenutoga sela srdačno Vas pozivaju na 2. Dan lepnja i renovice u okviru Seoskoga dana. U subotu, 19. augustuša, u parku polag jezera jur od ranoga jutra će se pripremiti domaći specijaliteti, a u 14 uri svi će moći kušati gotovo jilo. U 16 uri nastupa Hrvatsko kulturno društvo „Veseli Gradišćanci“ iz Unde i hrvatske ter ugarske melodije će jačiti Stipan Đurić. Za bal će svirati Karambolo.